ОСМАН ДЕМИРИ / OSMAN DEMIRI

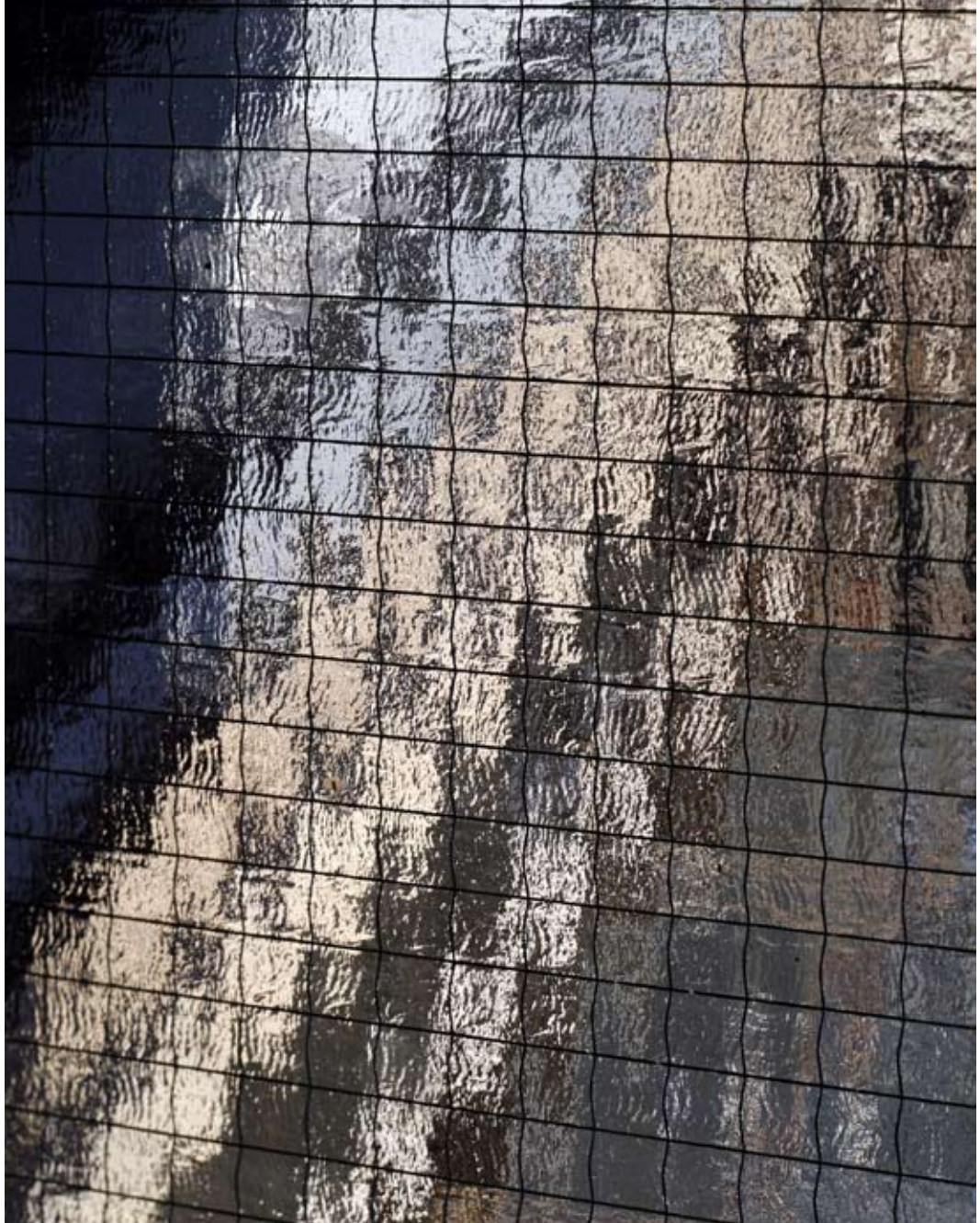

НУ Национална галерија на Македонија
KI Galerija Nacionale e Maqedonisë
NI National Gallery of Macedonia

Министерство за култура на Република Македонија
Ministria për kulturë e republikës se maqedonisë
Ministry of Culture of the Republic of Macedonia

ОСМАН ДЕМИРИ
OSMAN DEMIRI

Чифте амам, ноември 2015
Çifte hamam / Chifte Hamam, Nëntor / November 2015

Почнаа подготовките за еднодневната екскурзија или патување од Струга за Скопје. Требаше да се обезбеди превоз со соодветно возило, фотограф, но не знаев дали времето ќе ни се погоди затоа што сето тоа требаше да се документира. Се слушнав со мојот пријател и колега Ѓорѓи Крстески - Голе, кој веднаш расположен, со сето срце, ми рече:

- Љубе, за тоа не бери гајле, јас ќе средам околу фотографирање, ти само види заврши за превоз, како сето тоа ќе го организираш, бидејќи имаме сериозен сопатник на кој му треба удобен простор, колку знам, твојата Бела е неколку месеци веќе бремена, па сега ти види. Тоа не беше лесно, но со разговор со Милентие или чичко Милчо, мајсторче од работа и мој пријател, се сетивме дека може Шпенди нешто да има. Веднаш му се јавив и го замолив дали може тој да ни го обезбеди тоа? Ми кажа дека има супервозило, но не е регистрирано: – Не знам како ќе го средиш тоа, бидејќи казните се големи! Веднаш му одговорив да не бере гајле бидејќи се работи за важна екскурзија со мојата Бела и дека некогаш се прават ситни прекршоци! Се договоривме кого да го земам, а тоа беше еден ден пред тргнување, за да можам да ги направам потребните подготовки за патувањето, да се постави фина подлога за удобно да се смести Бела. На Ѓорѓи му се јавив да се договориме за рано изутрина да тргнеме, бидејќи не се знае нели, сепак е пат што треба да се помине. По сите подготовки, дојде моментот - рано изутрина ја сместив Бела во удобното возило, зедовме сѐ што ни треба, проверив дали има доволно храна и вода за патот и така тргнавме за Скопје со брат ми Дончо кој, што би се рекло, беше главен шофер. Прво отидовме да го земеме Ѓорѓи, кој нѐ чекаше рано в зори нешто пред пет часот, потоа свративме до првото банкоматче бидејќи каде без парички, свративме кај Папе, кој цело време беше со нас - Папе е другарче на мојот брат Дончо. Ѓорѓи цело време го документираше ова патување, попат застанавме на главната раскрсница десно кај нашата туристичка атракција Охрид, а се разбира ние свртивме лево накај Скопје. Попат застанував многу често за да видам дали на Бела ѝ е удобно патувањето. Таа постојано си грицкаше житарки и си пиеше водичка. По околу три часа патување, почна да се открива нашата метропола. Кога влеговме во градот, ја забележав поголемата активност на Ѓорѓи. Се приближивме околу центарот. Го предупредив Дончо да биде внимателен бидејќи треба да завртиме десно, да најдеме некое место за паркирање. Поминавме покрај Музејот на Холокаустот, од десната страна Музејот на Македонија, а погоре хотел, каде што се паркиравме. Ја отворив вратата кај Бела, видно возбудена со чуден поглед во мене како да сакаше да каже – ајде, ова ли е Скопје?

Застана со поглед кон центарот, па десно кон Музејот на Холокаустот, нестрпливо чекаше некаде да се упатиме, се повртевме околу фонтаната, па накај споменикот на Филип II Македонски, па пак назад, и така решивме прво да тргнеме по Камениот мост. Бев зачуден од дисциплината на Бела, се движеше како да е родена за патување, постојано ја вртеше главата на сите страни зачудена од многуте објекти што се изградени и сѐ уште се градат. Следното е монументалниот споменик на Воинот на коњ, се упативме кон него, како што се доближувавме, забележав мал немир. Бела се загледа во големото животно кое за прв пат се среќава, и веројатно помисли дека е тоа некое огромно куче што стои мирно. Ја погалив и се обидов некако да ѝ објаснам дека тоа е од бронза и дека нема ништо да ѝ направи, потоа ѝ реков: Тоа е лав Бела, тој го чува воинот. И така, по некое време застанавме да се одмориме. Завртевме од другата страна накај споменикот на Ченто, продолживме кон Триумфалната порта, ја поминавме и се упативме кон Жена-парк и од десната страна

- Законодавниот дом или Парламентот на Република Македонија. Ѝ кажав на Бела дека од овде зависи не само мојата, туку и твојата судбина, тоа треба да го знаеш. Веднаш до нас е Градската болница, патот право кон Кисела вода, па Аеродром и така натаму. Нашиот Ѓорѓи си правеше фотки постојано пред нас, зад нас, и сè така многу сериозен. Со оглед на времето бидејки сме тука еден час, а треба да се посетат и други знаменитости, се вративме кон плоштадот, но сега од другата страна, ги забележавме Двете девојки, отидовме да се фотографираме и сè до нив на Бела сè ѝ беше чудесно. Е, Бела, ова е чудесна земја, ѝ реков! Завртевме десно покрај Вардар, покрај кафулињата, ги забележавме мостовите, па решивме да отидеме и да ги посетиме. Имаше што да се види и на едниот, и на другиот мост. Ѝ реков на Бела дека кога навистина ќе станам славен, и мене ќе ме стават овде на постамент висок! Но, веднаш забележав дека нема место, па повторно се пошегував – ѝ реков: Не се секирај, ќе изградат друг мост. И така свртевме назад кон плоштадот. Навистина имаше што да се види, се присетив на некогашното Скопје, си велам, ако уште некоја година не дојдев немаше да го препознаам. Навистина бев фасциниран од Бела, од нејзините погледи, како сè да знае. Се задржавме неколку часа, а треба да отидеме и на Калето. Тргнавме до нашето возило, повторно по Камениот мост, на сите страни имаше што да се види, на Бела ѝ се мотаа сигурно чудни мисли во главата, сигурно е збунета од различните бои, бидејки кај нас доминира зелената, а овде ахроматските тонови. Ах, мојот учителски речник... Тргнавме до Калето, кон Музејот на современата уметност. Ѝ кажав на Бела дека тука сум изложувал и дека тука беше мојата одбрана на магистерскиот труд. Се фотографиравме, малку се одморивме и отидовме до Стара железничка. Тука беше мојата прва самостојна изложба по дипломирањето, направивме неколку фотки и така, со мојата екипа, заклучивме дека треба некаде да седнеме и да каснеме нешто. Тоа и го направивме, ракиичка, салатичка и по некое квалитетно мевце, а со мевце што друго, ако не винце? Се разбира, бидејки на менито немаше ништо што би ѝ се допаднало на Бела, ручаше житарки. Додека ручавме зазвони телефонот, тоа беше мојот пријател, професорот Станко Павлески. Веднаш штом разбрал дека сме во Скопје, нè покани да свратиме до кај него штом завршиме со нашите обврски што ми беа испланирани за тој ден, а јас тоа никако не можам да го одбијам - прифатив. По добриот ручек, направивме уште една панорамска обиколка околу Скопје и бидејки времето почна да се влошува, стана магловито, решивме да не губиме време и да отидеме кај мојот професор. Кај Стане беше и Весна Дунимаглоска и веднаш заклучив дека овде ќе ја здебелиме. Од оправдани причини Бела остана во автомобилот. Кај Стане нè пречека Биле и, се разбира, малото слатко лавче Хони. Куќа домаќинска, Биле извади на масата квалитетно мезе, па ракиичка и почна квалитетниот разговор за уметноста. Бидејќи тука беше и Весна, навистина стана сериозна, па Ѓорѓи и за што друго, ако не ја споменеме АНП, не само што ја споменавме, туку и нè стемни. Падна договор за наредната недела да отидеме до Козјак кој се разбира и го реализиравме. Убаво е сè, но ние треба да патуваме повторно до Струга. Тргнавме по темница како и што дојдовме. По пат слушам нешто, што е тоа АНП, и така заклучив дека на Дончо и Папе можеби и им здосадивме со нашите муабети за уметност, ама тоа е, што да се прави, не е лесно да се дружиш со уметници, но навистина им благодарам што беа со мене тој ден. Во касните часови се вративме, секој по дома. Ја отворив вратата на Бела, каде што ги препозна нејзините.

Filluan përgatitjet për ekskursionin njëditorë ose udhëtimin prej Strugës për në Shkup. Duhej të sigurohet transporti me automjet përkatës, fotografi, por nuk e dija se vallë moti do të jetë i favorshëm, për arsye se e gjithë kjo duhej të dokumentohet. U dëgjova me mikun tim dhe kolegun Gjorgji Kërstevski – Gole, i cili menjëherë shprehu disponim dhe me gjithë zemër më tha:

- Lube, për këtë mos ke dert, unë do të rregulloj rreth fotografimit, ti vetëm kujdesu rreth transportit, se si gjithë këtë do ta organizosh, meqenëse kemi një bashkudhëtarë serioz, të cilit i nevojitet hapësirë komode, me sa unë jam i njoftuar, Bella jote, ja disa muaj është shtatzënë, dhe duhet të mbash llogari për këtë. Kjo nuk ishte e lehtë, por gjatë bisedës me Miletinçen ose xhaxhin Millço mjeshtrin nga puna dhe njëherit edhe mik i imi, u përkujtuam se Shpendi ndoshta diçka mund të ketë. Menjëherë iu lajmërova dhe e luta që të më përgjigjet se vallë ai mund ta siguroj këtë? Ai më tha se posedon një super automjet, por nuk e ka regjistruar:

- Nuk e di se si do ta rregullosh këtë, pasi që dënimet janë të larta! Menjëherë i thash të mos mërzitet sepse bëhet fjalë për një ekskursion të rëndësishëm me Bellën time dhe se ndonjëherë edhe mund të lejohen kundërvajtje të vogla! U morëm vesh se kë duhet ta marr me vete, dhe kjo ishte një ditë para nisjes, që të mund ti realizoj përgatitjet e nevojshme për udhëtim, që të mund të shtroj një dysheme komode për Bellën. Iu lajmërova Gjorgjiut që të merremi vesh që të nisemi herët në mëngjes,pasi që nuk dihet, apo, është një rrugë që duhet të kalohet. Pas të gjitha përgatitjet, erdhi çasti – herët në mëngjes e vendosa Bellën në automjetin e akomoduar mirë, morëm me vete gjithçka që nevojitet, vallë kemi ujë dhe ushqim të mjaftueshëm gjatë udhëtimit dhe ashtu u nisëm për në Shkup me vëllain tim Donçon, i cili ishte shoferi kryesorë. Së pari shkuam ta marrim Gjorgjin, i cili na priste herët në mëngjes, diku para orës pesë, më pas u ndalëm te bankomati i parë, ku do shkojmë pa para, pastaj lakuam te Pape, i cili tërë kohën ishte me ne – Pape është miku i vëllait tim Donços. Gjorgji, tërë kohën e dokumentoi këtë udhëtim, përskaj rrugës u ndalëm në udhëkryqin e parë djathtas, në atraksionin tonë turistik Ohrin, dhe kuptohet ne lakuam majtas për në Shkup. Rrugës, bënim pushime të shumta që të mund të kontrolloj se vallë Bella ndjehet mirë gjatë udhëtimit. Ajo vazhdimisht hante drithëra dhe pinte ujë. Pas tre orëve të udhëtimit, filloi të zbulohet metropoli ynë.

Kur hymë në qytet, e vërejta aktivitetin e zmadhuar të Gjorgjiut. U afruam drejtë qendrës. E paralajmërova Donçon të jetë i kujdesshëm për arsye se duhet të lakojmë djathtas, të gjejmë ndonjë vend për parkim. Kaluam përskaj Muzeut të Holokaustit, nga ana e djathtë ishte Muzeu i Maqedonisë, më lartë hoteli, vendi ku u parkuam. E hapa derën pranë Bellës, ajo ishte dukshëm e shqetësuar më shikonte e çuditur, sikur donte të më pyes – hajde, ky është Shkupi?

Ajo e përqendroi shikimin drejtë qendrës, më pas drejtë Muzeut të Holokaustit, me padurim priste që t'ia mbajmë diku, u sollëm rreth shatërvanit, më pas drejtë përmendores së Filipit të II-të të Maqedonisë, dhe sërish prapa, dhe kështu vendosëm që së pari të nisemi drejtë Urës së Gurit. Isha i fascinuar nga disiplina e Bellës, ecte sikur të kishte lindur për këtë udhëtim, vazhdimisht kthente kokën në të gjitha anët, ishte e mahnitur prej objekteve të shumta që janë ndërtuar dhe akoma po ndërtohen. Si i radhës ishte përmendorja monumentale e Ushtarit mbi kalë, u drejtuam drejtë tij, ashtu siç i afroheshim, vërejta një shqetësim të vogël. Bella e shikoi kafshën e madhe të cilën për herë të parë e takon, dhe me siguri ka menduar se ndoshta është një qen i madh që qëndron ulur. E lëmova dhe u përpoqa që disi ti sqaroj se është nga bronzi dhe se asgjë të keqe nuk do ti bëjë, më pas i thash: Ai është luani Bella, ai e ruan ushtarin. Dhe kështu, pas një kohe u ndalëm që të pushojmë. Bëmë një gjiro nga ana tjetër drejtë përmendores së Çentos, vazhduam më tej drejtë Portës Triumfale, e kaluam drejtë Parkut – gruaja dhe nga ana e djathtë – Shtëpia ligjdhënëse ose Parlamenti i Republikës së Maqedonisë. I thash Bellës, se prej këtu varet jo vetëm fati im, por edhe fati yt, këtë duhet ta dish. Menjëherë afër nesh gjendet Spitali i qytetit, rruga drejtë shpie drejtë lagjes Kisella Voda, më pas lagjja Aerodrom e kështu me radhë. Gjorgjiu vazhdimisht fotografonte rreth nesh, prapa nesh, dhe ashtu me gjithë seriozitetin. Duke pasur parasysh kohën e kaluar, sepse këtu jemi vetëm një orë, dhe duhet të vizitohen edhe monumente të tjera, u kthyem

sërish te sheshi, por tani nga ana tjetër e tij, i vërejtëm Dy vashat, më pas shkuam që të fotografohemi pranë tyre, gjithçka e mahniste Bellën. E moj Bella, ky është një shtet magjepsës, i thash! Lakuam djathtas përskaj Vardarit, përskaj kafeneve, i vërejtëm urat, dhe vendosëm që ti vizitojmë. Kishte se çfarë të shihet, si në njërën ashtu edhe në urën tjetër. I thash Bellës se kur do të bëhem i famshëm, edhe mua do të më vendosin këtu në një postament të lartë! Por, menjëherë vërejta se aty nuk ka vend, dhe sërish u mahita dhe i thash: Mos u mërzit, do të ndërtojnë një urë të re. Dhe kështu u kthyem prapa drejtë sheshit. Me të vërtetë kishte se çfarë të shihet, e përkujtova Shkupin e dikurshëm, thash në vete, po sikur të mos vija edhe për ndonjë vit nuk do ta njohja qytetin.

Me të vërtetë u fascinova nga Bella, nga shikimet e saja, ajo sikur dinte gjithçka. U vonuam disa orë, dhe duhej të shkonim te Kalaja. U nisëm drejtë automjetit tonë, sërish kaluam nëpër Urën e Gurit, në të gjitha anët kishte se çfarë të shihej, dhe me siguri Bellës i silleshin mendime të çuditshme nëpër kokë, me siguri e hutuar nga ngjyrat e ndryshme, meqenëse te ne dominon ngjyra e gjelbër, kurse këtu tonet akromatike. Oh ky fjalori im pedagogjik...U nisëm drejtë Kalasë, drejtë Muzeut të arteve bashkëkohore. I thash Bellës se këtu kam realizuar ekspozita dhe se këtu e realizova mbrojtjen e punimit tim të magjistraturës. U fotografuam, pak pushuam dhe shkuam deri te Stacioni i vjetër hekurudhorë. Këtu realizova ekspozitën time të parë pas diplomimit, bëmë disa foto dhe kështu me ekipin tim, konkluduam se duhet të ulemi diku, dhe të hamë diçka. Këtë edhe e bëmë, pak raki, sallatë dhe meze cilësore, dhe me mezen çfarë tjetër, nëse jo verë? Kuptohet, pasi që në meni nuk kishte asgjë që do ti pëlqente Bellës, ajo hante drithëra. Derisa hanim cingëroi telefoni, ishte ky miku im, profesori Stanko Pavlleski. Menjëherë pasi ka kuptuar se gjendemi në Shkup, na ftoi që te ai pasi të përfundojmë me obligimet tona që i kishim të planifikuara për atë ditë, dhe unë në asnjë mënyrë nuk mund ta refuzoj – pranova. Pas drekës së mirë, bëmë edhe një gjiro panoramike rreth Shkupit dhe pasi që moti filloi të përkeqësohet, u shfaqe mjegulla, vendosëm që të mos humbasim kohë dhe të shkojnë te profesori im. Atje te Stane ishte edhe Vesna Dunimaglloska dhe menjëherë konkludova se këtu do ta trashim. Me arsye Bella mbeti në automobil. Te Stane na priti edhe Bile dhe kuptohet luani i vogël dhe shijshëm Honi. Shtëpia nikoqire, Bile në tryezë shtroi meze cilësore, më pas raki dhe filloi biseda cilësore për artin. Këtu ishte edhe Vesna, me të vërtetë u zhvillua bisedë serioze, më pas u inkuadrua edhe Gjorgji dhe për çfarë tjetër nëse nuk do ta përmendim ANSH, jo vetëm që e përmendëm por edhe na zu nata. U morëm vesh që javën e ardhme të shkojmë deri në Kozjak, gjë që edhe e realizuam. Gjithçka është bukur, por ne sërish duhet të udhëtojmë deri në Strugë. U nisëm me terrin ashtu sikur që erdhëm. Gjatë rrugës dëgjoj diçka, çfarë është ANSH, dhe kështu konkludova se edhe Donços dhe Papes ndoshta iu bezdisëm me bisedat tona për artin, por ja kjo është, çfarë të bëhet, nuk është e lehtë që të shoqërohesh me artistë, por me të vërtetë i falënderohem që ishin me mua atë ditë. Në orët e vona u kthyem, secili në shtëpinë e vet. Ia hapa derën Bellës, atje ku i njohu të afërmit. Ky ishte një kërcim fantastik, aq shumë u gëzua që më la të kuptoj se ajo ndoshta ka dyshuar se vallë do ta kthej sërish në shtëpi.

Por kjo nuk ishte e tëra për Bellën – ditën e nesërme pasuan përgatitjet për ekspozitën time në Shkup, në Galerinë Kombëtare në “Çifte hamam”. U përgatitën fotografitë te Gjorgji, nuk ishte gjë e thjeshtë duke pasur parasysh kushtet klimaterike, por Gjorgji përfundoi punën e tij ashtu siç duhet. Me Maja Nedellkoska, kurator dhe kustos i Galerisë, për çdo ditë u konsultuam rreth përgatitjeve për ekspozitën. Me Majën vazhdimisht kishim kontakte për gjithçka që kishte të bëjë me ekspozitën, për përgatitjet, për ftesat, për pllakatin dhe për gjithçka që kushtëzonte realizimin e suksesshëm të një ekspozite si kjo. Filluam me marrëveshjen e terminit të ekspozitës, për hapjen, kush do ta hap, kur të vi në Shkup, që ti vendos printimet etj. U përcaktova që kjo do të realizohet më 03.XII. dhe jo sikur që më parë u morëm vesh më 27.XII. Por një gjë e tillë edhe mua më pëlqente, kisha edhe një javë më tepër që të përgatitem. Më datë 02.XII. shkova në Shkup që ta përgatis ekspozitën e pritur.

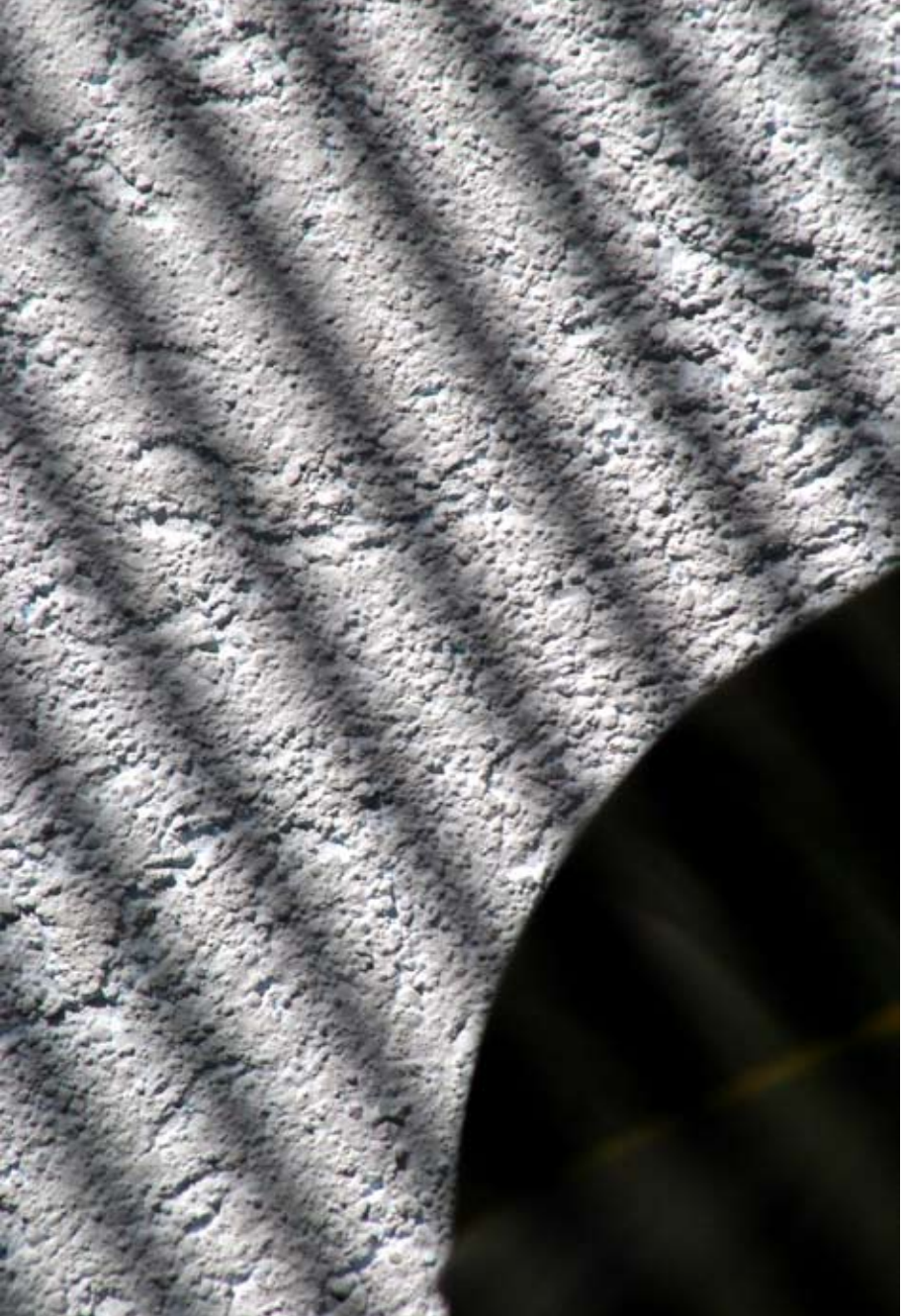

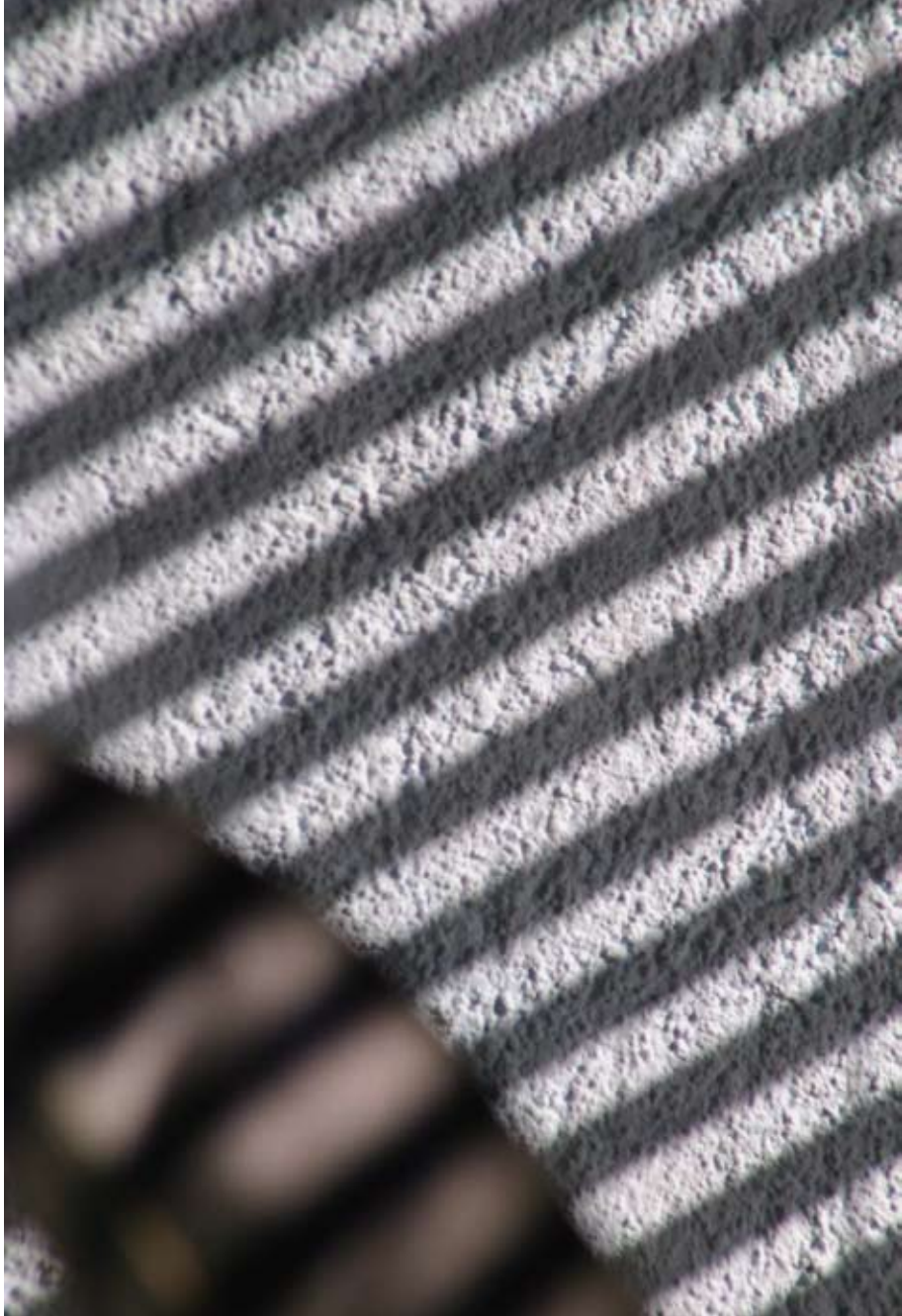

Preparations were under way for a one day excursion or a trip from Struga to Skopje. Transport needed to be provided with a proper vehicle, a photographer, but I wasn't sure if the weather would be on our side as all of it was supposed to be documented. I heard from my friend and colleague, Gjorgji Krsteski – Gole who reassured me wholeheartedly and in very high spirits: - Ljube, don't you worry about that, I will organize the photographing, you just figure out the transport, organize it all well, as we have a serious co-traveler in need of comfortable space; as I know your Bela is couple of months pregnant, so bear that in mind. It wasn't easy, but after talking to Milentie or uncle Milcho, a handyman from work and a friend of mine, we remembered that Shpendi might have what we were looking for.

I phoned him immediately to ask him if he could provide us with what we needed. He told me he had a super vehicle, but that it wasn't registered: – I'm not sure how you're going to deal with that problem, as the fines are really high! I answered him not to worry since it was an important excursion with my Bela, and sometimes minor violations can be made! We agreed on who I was going to take, which was a day before departure, so I can make the necessary preparations for the trip, such as a comfortable underlay for Bela to sit on. I phoned Gjorgji to make the arrangements for leaving early in the morning, as you never know on the road.

After all the preparations, the moment finally came – I placed Bela in the comfortable vehicle early in the morning, we took all we may need, I checked if there was enough food and water for the road and e set off for Skopje with my brother Doncho, who was the chauffeur in charge, you could say. We first went to pick up Gjorgji, who was waiting for us earlier than 5am at dawn, then we stopped at the nearest ATM, since you can't go anywhere without money, and dropped by at Pape's who was with us the whole time – Pape is a friend of my brother Doncho.

Gjorgji documented this trip the whole time, on the way we made a stop at the main crossroad to the right, at our tourist attraction Ohrid, but of course we turned left for Skopje. I made many breaks on the way there to make sure Bela was comfortable. She kept on nibbling on cereal and drinking water. After almost three hours of travelling we could slowly make out our metropolis. When we entered the city I noticed Gjorgji was more active. We were nearing the center. I warned Doncho to be careful as we were to turn right, to find some parking space.

We passed by the Holocaust Museum, the Museum of Macedonia to the right, then a hotel, where we parked. I opened Bela's door, and she was obviously excited and bewildered, looking at me as if to say – come on, is this really Skopje? She stopped her gaze towards the center, then to the right, to the Holocaust Museum, anxiously waiting for us to decide on a direction to take, we circled around the fountain, and around the monument of Phillip II of Macedon and decided to start walking towards the Stone Bridge. I was amazed at Bela's discipline, she moved as if born to travel, constantly turning her head on every side, struck by the many objects that had been and were being built. The next thing was the monumental Warrior on a Horse statue, we headed towards it, but as we got nearer I noticed some slight alarm.

Bela was staring at the huge animal for the first time and she probably thought it was a large dog standing still. I caressed her and tried to explain that it was made of bronze and wasn't going to hurt her: It's a lion Bela, it guards the warrior. So, after some time we stopped to rest. We turned towards the other side, towards Chento's monument, went on to the Triumphal Gate, we passed it and headed for Zhena-Park and to the right – the Parliament of the Republic of Macedonia, our legislative house. I told Bela that both our futures depended from this place, that she should know this. Right next to us was the City Hospital, the road then led to

Kisela Voda, Aerodrom and so on.

Our Gjorgji kept on taking photos the whole time, being very serious in the process. Bearing in mind we only had one hour to visit a lot of sights, we turned back to the square, from the other side this time, we noticed the Two girls, went to take photos with them and Bela found it all amazing. Well, Bela, this is a wondrous country, I said to her. We turned right along Vardar and the cafes; we noticed the bridges and decided to take a closer look at them. There was a lot to look at on both bridges. I told Bela that once I became famous they were going to build a statue of me here as well and place me on a high stand!

But I noticed at once there was no more room so I made another joke: Don't worry, I said, they are going to build another bridge. So, we turned back to the square. There really was a lot to see, I remembered the old Skopje and thought that if I had come a year later I wouldn't have recognized it. I was really fascinated by Bela, by her look as if she knew everything. We spent several hours here and we still had to visit the Kale Fortress. We headed towards our vehicle, passed the Stone Bridge again, sights springing from each side, and strange thoughts must have been crossing Bela's mind as our city was dominated by the green, and this one by the achromatic colors. Oh, my teacher vocabulary… We headed for the Fortress, towards the Museum of Contemporary Art. I told Bela I have had exhibitions there as well as my Master thesis defense. We took photos, rest a while and went to the Old Railway Station.

I had my first individual exhibition here upon graduation, we took some photos and I and my crew decided to stop and grab a bite nearby. And so we did, with some schnapps, some salad and some quality meat, which of course goes with some wine. Naturally, there was nothing on the menu to Bela's taste, so she had cereal for lunch. While we were having lunch, the phone rang; it was my professor, Prof. Stanko Pavleski. Once he had heard we were in Skopje he invited us to visit him after finishing out obligations for the day, and of course it was an offer I couldn't refuse. After the good meal, we made another panoramic walk around Skopje, but since the weather became foggy we decided not to waste any time and pay the visit to my professor. Stane had Vesna Dunimagloska as a guest, too, and I concluded we were going to make her fatter here. Bela stayed in the car, from obvious reasons. At Stane's we were greeted by Bile and, of course, the little cute lion Honi. It was a warm family house, Bile treated us to some quality meze, schnapps and we began with a quality discussion on art.

Since Vesna was here, too the discussion really became serious, then Gjorgi and we couldn't not mention "authorial through the emergent", and night came in doing so. We agreed to visit Kozjak the following week, which we did. Everything was great, but we had to travel back to Struga. We left in the dark, just like when coming here. I could hear something on the road, what is "authorial through the emergent", so I concluded that maybe Doncho and Pape were bored with our discussions on art, but one couldn't help it, it's not easy to be friends with artists, but I am really grateful they were with me that day. We went back to our respective homes late in the night. I opened the door for Bela, where she recognized her own.It was an amazing jump, she seemed so happy that I realized she had doubts I will bring her home safely.

But this was not the end for Bela – the very next day was the preparation for my exhibition in Skopje, in the National gallery "Chifte Hammam". The photographs were being prepared at Gjorgji's, and it wasn't simple given the weather conditions, but Gjorgji completed the task professionally.

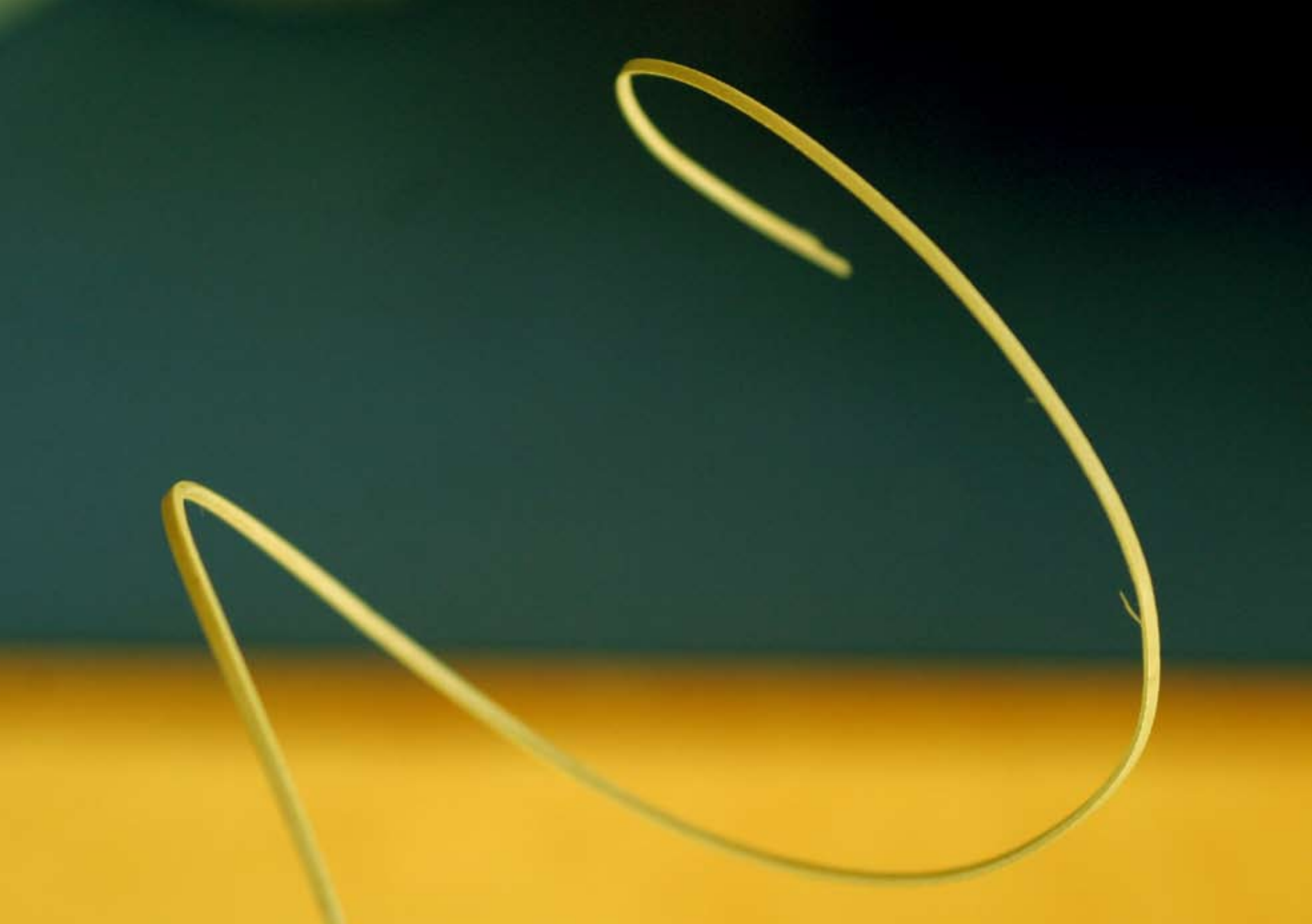

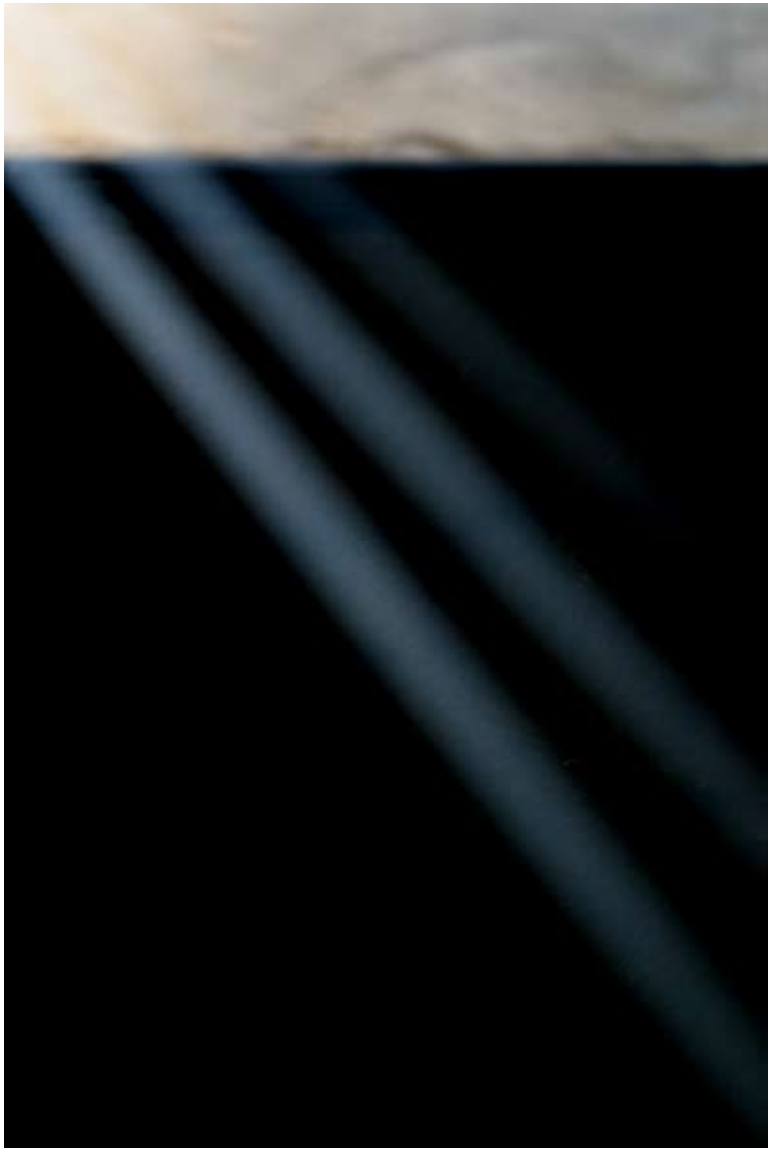

ОСМАН ДЕМИРИ

Роден е во 1974 година, во с. Драслајца, Струга.
Во 1999 година дипломирал на ФЛУ - Скопје, на педагошкиот оддел, насока сликарство, кај проф. Рубенс Корубин.
Во 2002 магистрирал сликарство на ФЛУ - Скопје, кај проф. Родољуб Анастасов.

Самостојни изложби:

2013 - Струга – Скопје – Струга, ноември 2013, НУ Национална галерија на Македонија, Скопје
2004 - Галерија, Тетово
- Народен театар, Штип
2003 - *Од семејството*, Слевање на маргините, Дом на културата, Струга
- *Од семејството*, Чифте-амам, Скопје
2002 - *Мутации*, Музеј на современата уметност, Скопје
1999 - *Ослободување на светлина*, Музеј на Град Скопје

Селектирани групни изложби:

2011 - Авторски низ појавното (АНП 4), Офицерски дом – Акто павилјон, Битола
2009 - Авторски низ појавното, Велес
2005 - *7 Биенале на млади уметници*, МСУ, Скопје
2003 - *Young Balkan Artist – Variation in Balkan Spaces*, Солун, Грција
- *6 Биенале на млади уметници*, МСУ, Скопје
- *The Last East European Show*, Музеј на современата уметност, Белград, Србија
2002 - *1(3) Дијалекти* – Македонски млади уметници, МСУ, Скопје
- *Охрид*, Охридска банка, Охрид
2000 - *ACTA NON VERBA III*, Нова Љубљанска Банка, Љубљана, Словенија
- *ACTA NON VERBA III*, Artisticum Kolegium, Сараево, Босна
- *ACTA NON VERBA III*, Скопско лето, Културно
1999 - *ACTA NON VERBA II*, Музеј на новите случувања – Цехинов дворец, Љубљана, Словенија
- *ACTA NON VERBA II,* Хотел „Присанг“, Крањска Гора
- *Сараевска зима*, Галерија на Академијата на ликовните уметности, Сараево, Босна
- *Дипломирани студенти на ФЛУ*, Дом на АРМ, Скопје
- *Изложба на дела од Меѓународната ликовна колонија „Вишни“*, Дом на културата, Струга
1998 - *Млада Хераклеја*, Галерија „Моша Пијаде“, Битола

OSMAN DEMIRI

Ka lindur në vitin 1974, në fsh. Drasllajcë të Strugës.
Në vitin 1999 ka diplomuar në FAF – Shkup, në seksionin pedagogjik, drejtimi i pikturës, te profesori Rubens Korubin.

Ekspozita të pavarura:

2013 - Strugë – Shkup – Strugë, nëntor 2013, IK Galeria Kombëtare e Maqedonisë, Shkup
2004 - Galeria, Tetovë
- Teatri popullorë, Shtip
2003 - *Nga familja*, Derdhja e margjinave, Shtëpia e kulturës, Strugë
- *Nga familja*, Çifte – hamam, Shkup
2002 - *Mutacione,* Muzeu i artit bashkëkohorë, Shkup
1999 - *Çlirimi i dritës*, Muzeu i Qytetit të Shkupit

Ekspozitat e selektuara grupore:

2011 - Në mënyrë autoriale nëpër shfaqjen (ANP 4), Shtëpia e oficerëve – Akto pavijoni,Manastir
2009 - Në mënyrë autoriale nëpër shfaqjen, Veles
2005 - *Bienale e 7 – të e artistëve të rinj, MAB, Shkup*
200 - *Young Balkan Artist – Variation in Balkan Spaces*, Selanik, Greqi- *Bienale e 6 – të e artistëve të rinj, MAB*, Shkup
- *The Last East European Show*, Muzeu i artir bashkëkohorë, Beograd, Serbi
2002 - *1(3) Dialekte* – Artistët e rinj maqedonas, MAB, Shkup
- *Ohër*, Banka e Ohrit, Ohër
2000 - *ACTA NON VERBA III*, Banka e re e Lubjanës, Lubjanë, Slloveni
- *ACTA NON VERBA III*, Artisticum Kolegium, Sarajevë, Bosnje
- *ACTA NON VERBA III*, Vera e Shkupit, Qendra kulturore – informative, Shkup
1999 - *ACTA NON VERBA II*, Muzeu i ndodhive të reja – Oborri Cehinov, Lubjanë, Slloveni
- *ACTA NON VERBA II,* Hotel “Prisang”, Kranjska Gora, Slloveni
- *Dimri i Sarajevës,* Galeria e Akademisë së arteve figurative, Sarajevë, Bosnje
- *Studentët e diplomuar të FAF,* Shtëpia e ARM-së, Shkup
- *Ekspozita e veprave nga Kolonia figurative Ndërkombëtare “Vishnjat”* , Shtëpia e kulturës, Strugë
1998 - *Heraklea e re,* Galeria “Mosha Pijade”, Manastir

OSMAN DEMIRI

Born in 1974, in the village of Draslajca, Struga
In 1999 he graduated from the Faculty of Fine Arts – Skopje, department of pedagogy, painting stream, in the class of Prof. Rubens Korubin.
In 2002 he got his Master’s degree in painting at the Faculty of Fine Arts – Skopje, in the class of Prof. Rodoljub Anastasov.

Individual exhibitions:

2013 - Struga – Skopje – Struga, November 2013, NI National Gallery of Macedonia, Skopje
2004 - Gallery, Tetovo
- National theatre, Shtip
2003 - *From the family*, Merging of the margins, House of culture, Struga
- *From the family*, Chifte Hammam, Skopje
2002 - *Mutations*, Museum of Contemporary Art (MCA), Skopje
1999 - *Radiation of light,* Museum of the City of Skopje

Selected group exhibitions:

2011 - Authorial through the emergent (ATE 4), Officers’ House – Akto pavilion, Bitola
2009 - Authorial through the emergent, Veles
2005 - *7th Biennale of young artists,* MCA, Skopje
2003 - *Young Balkan Artist – Variation in Balkan Spaces*, Thessaloniki, Greece
- *6th Biennale of young artists,* MCA, Skopje
- *The Last East European Show*, Museum of Contemporary Art, Belgrade, Serbia
2002 - *1(3) Dialects* – Young Macedonian artists, MCA, Skopje
- *Ohrid*, Ohrid Bank, Ohrid
2000 - *ACTA NON VERBA III*, New Ljubljana Bank, Ljubljana, Slovenia
- *ACTA NON VERBA III*, Artisticum Kolegium, Sarajevo, Bosnia
- *ACTA NON VERBA III*, Skopje Summer, Cultural and
1999 - *ACTA NON VERBA II*, Museum of new happenings– Cekin’s Castle, Ljubljana, Slovenia
- *ACTA NON VERBA II,* “Prisang” hotel, Kranjska Gora
- *Sarajevo winter,* Gallery of the Fine Arts Academy, Sarajevo, Bosnia
- Graduated students from the Faculty of Fine Arts, House of
- *Exhibition of works from the International art colony “Cherries”, House of Culture, Struga*
1998 - *Young Heraclea*, “Mosha Pijade” Gallery, Bitola

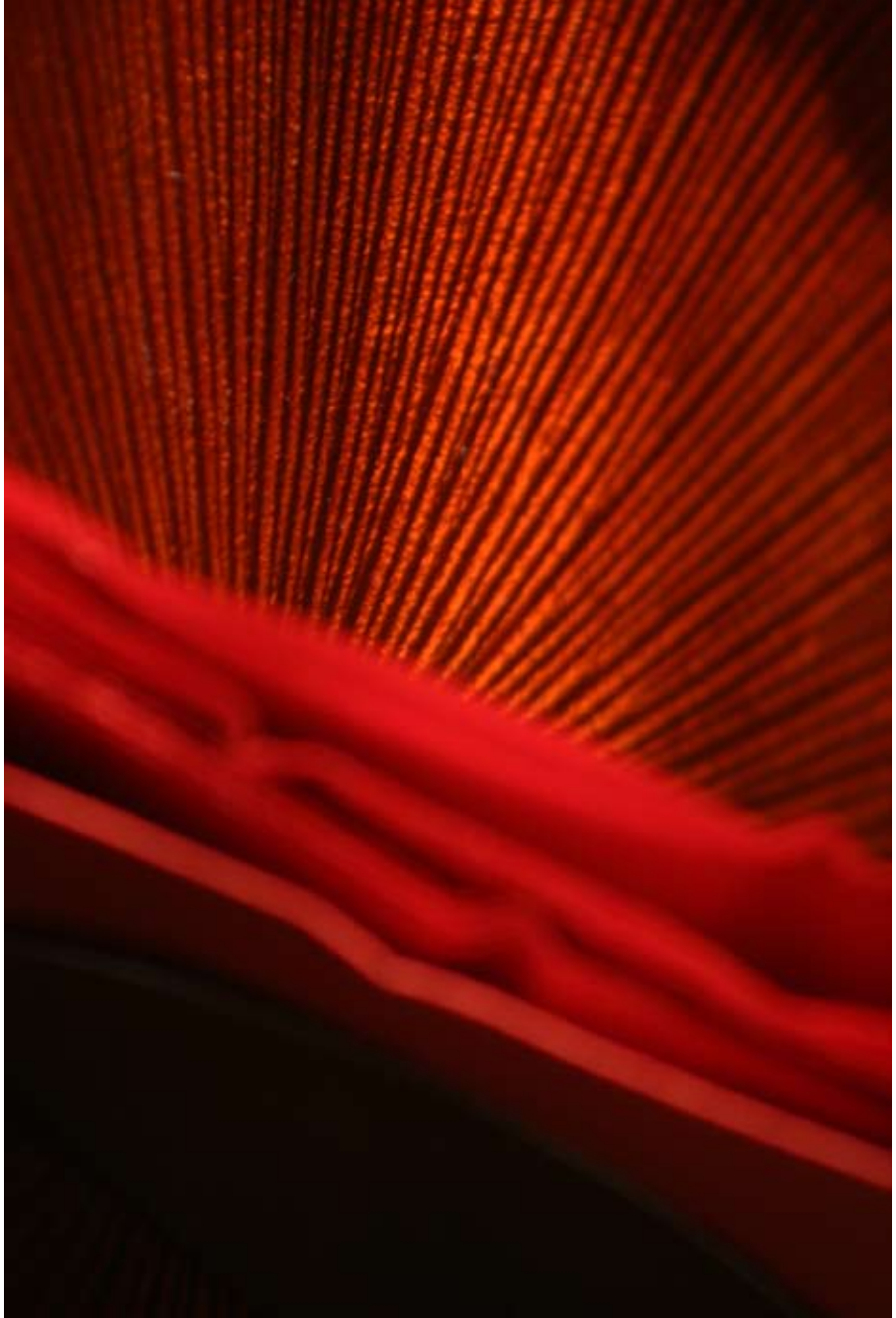

НУ Национална галерија на Македонија
Железничка 18, 1000 Скопје, Република Македонија
Тел.: + 389 (0)2 31 26 856
Факс: + 389 (0)2 31 09 566
www.nationalgallery.mk; contact@nationalgallery.mk
ОСМАН ДЕМИРИ
Чифте амам, ноември 2015

Издавач: НУ Национална галерија на Македонија
За издавачот: Д-р Дита Старова Керими, директор
Куратор: Ана Франговска
Текст: Ана Франговска
Превод на албански: Бехар Далипи
Превод на англиски: Наташа Димитровска
Дизајн: Михаела Јовановска
Фотографии: Игор Василев
Лектура: Кирил Ангелов
Печат: Винсент графика, Скопје
Тираж: 500

IK Galeria kombëtare e Maqedonisë
Zheleznjçka 18, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
Tel.: + 389 (0)2 31 26 856
Faks: + 389 (0)2 31 09 566
www.nationalgallery.mk; contact@nationalgallery.mk
OSMAN DEMIRI
Çifte hamam, Nëntor 2015

Botues: IK Galeria kombëtare e Maqedonisë
Për botuesin: D-r Dita Starova Qerimi, drejtor
Kuratore: Ana Frangovska
Teksti: Ana Frangovska
Përkthimi në shqipe: Behar Dalipi
Përkthimi në angleze: Natasa Dimitrovska
Dizajni: Mihaela Jovanovska
Fotografitë: Igor Vasilev
Lektura: Kiril Angelov
Shtyp:Vinsent grafika, Shkup
Tirazhi: 500

NI National Gallery of Macedonia
Zeleznicka 18, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
Tel.: + 389 (0)2 31 26 856
Fax: + 389 (0)2 31 09 566
www.nationalgallery.mk; contact@nationalgallery.mk
OSMAN DEMIRI
Chifte hamam, November 2015

Publisher: NI National Gallery of Macedonia
For the publisher: D-r Dita Starova Qerimi, director
Curator: Ana Frangovska
Text: Ana Frangovska
Albanian translation: Behar Dalipi
English translation: Natasa Dimitrovska
Design:Mihaela Jovanovska
Photography: Igor Vasilev
Edited by: Kiril Angelov
Printed by: Vinsent grafika, Skopje
Copies: 500
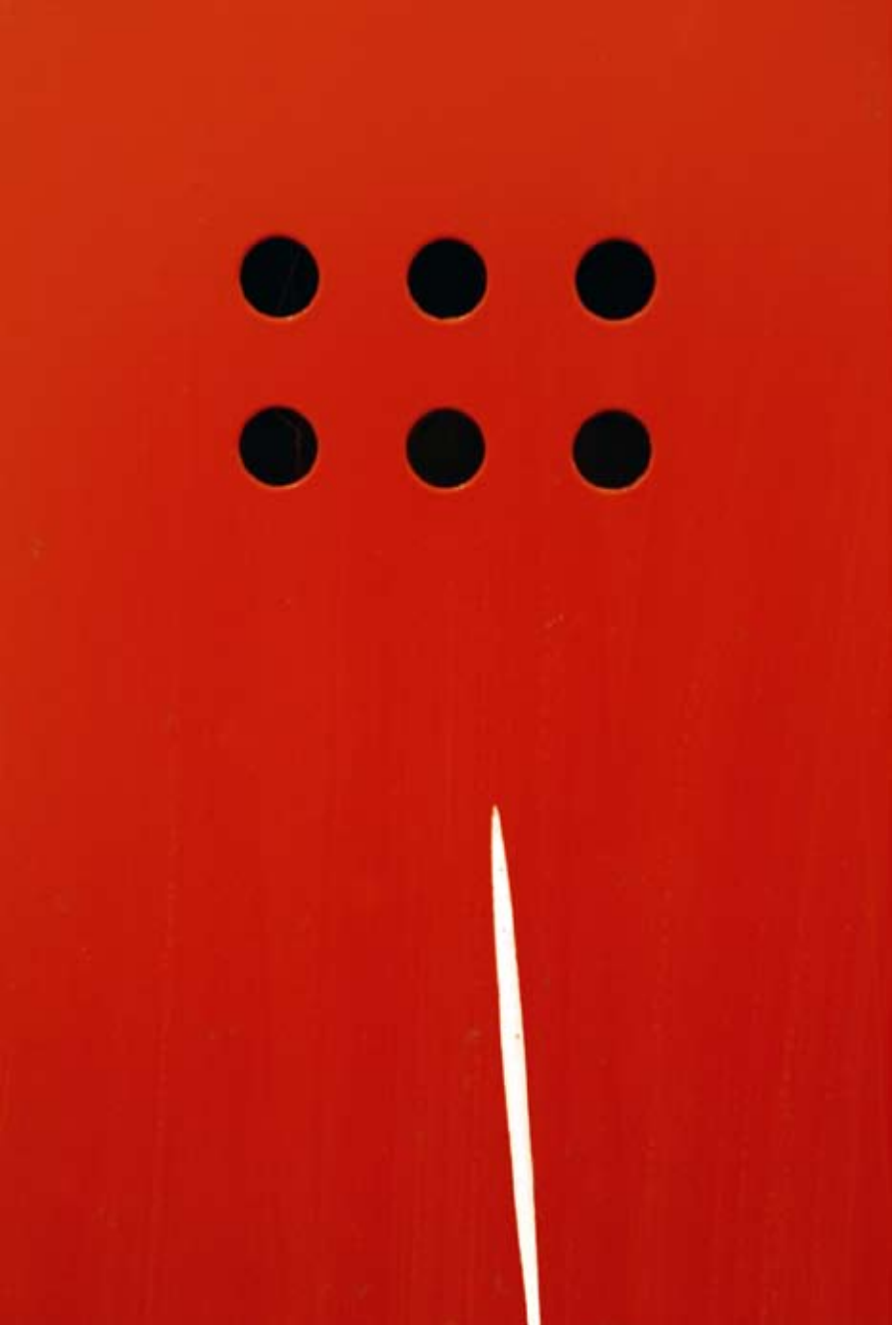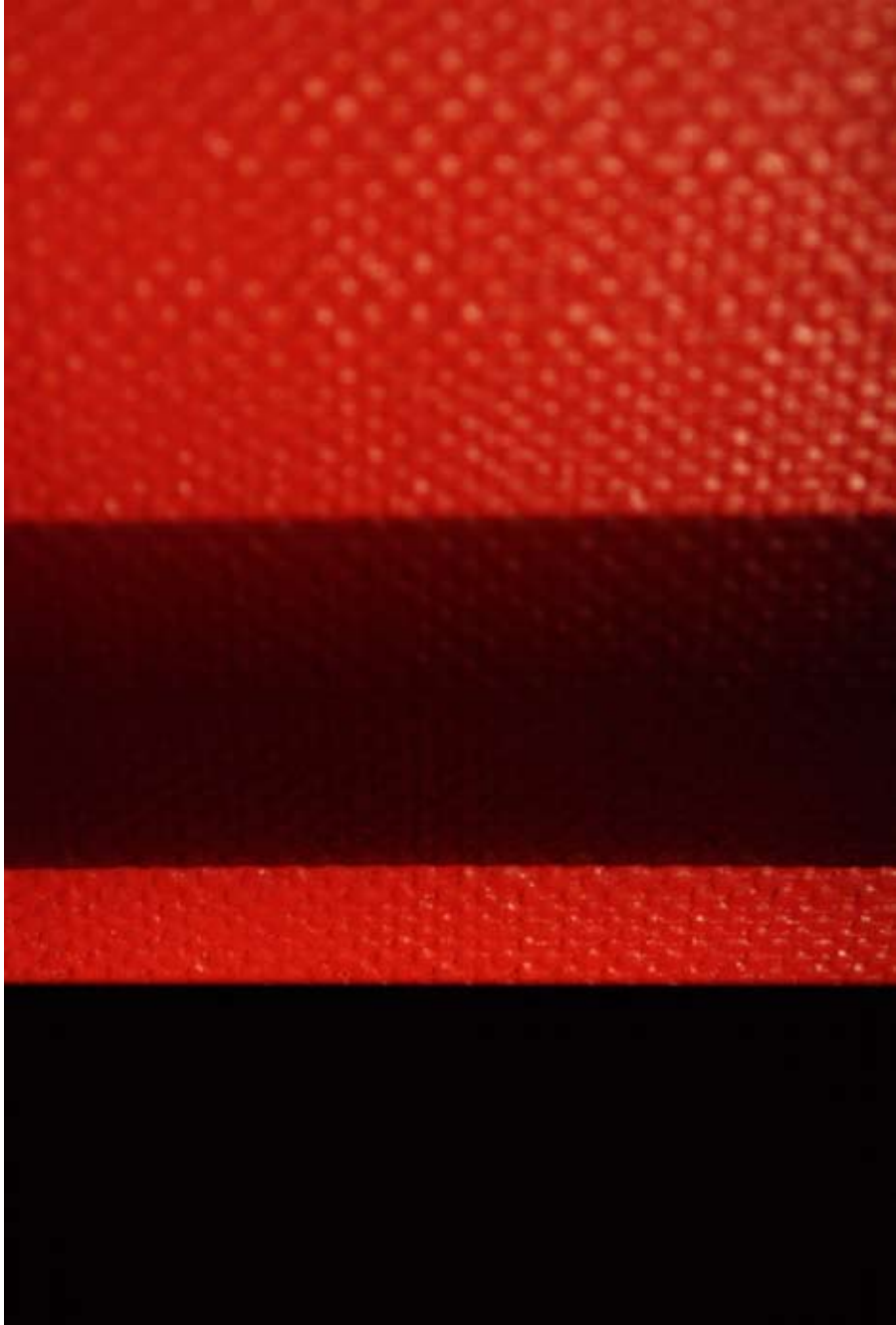
ISBN 978-608-4693-74-1